

Ховар

Оғози нашр:
21.02.2009

Зи Ҳовар нуғи Ҳифшад аф ғасад бағ ҳар дағу манзил,
Зи фанзин нуғи ин "Ҳовар" мұнаббағ мешавад ҳар дил.

№ 19 (326)
24 декабря
соли 2025

Нашияи иҷтимоию иқтисодӣ ва фарҳангию адабӣ

АКАДЕМИК - САФИРИ МУХТОРИ НОТАКРОР

Аслиддин ҚАМАРЗОДА, профессор, Корманди шоистаи фарҳанги
Ўзбекистон, Узви Иттиҳоди Нависандагони Тоҷикистон ва Ўзбекистон

Сафир агар комил бошад, мактуб чӣ ҳоҷат?
Гар бошад ўсанҷида, пурсиш чӣ ҳоҷат?
Савол дех ба вай, бишнав ту ҷавобаш,
Боз аз ўталаф кардани ҳат чӣ ҳоҷат?

Юсуф Ҳос ҲОЧИБ

Воқеан, Сафир Фавқулодда ва Муҳтори Тоҷикистон дар Ўзбекистон Абдучабор Раҳмонзода аз ҷунин сафирони донишманд буд, ки агар расмият набошад, аз вай тақдим кардана ни ваколатнома ҳоҷат набуд.

Ман Абдучабор Раҳмонзодаро ҳанӯз аз солҳои 90-уми асри гузашта дар ибтидо тавассути китобаш "Маърифати замон" оиди адабиёти мусоири тоҷик, сипас тавассути баромадҳояш ҳамчун донишманди нуктадони илми адабиётшиносӣ дар анҷуманҳои илмӣ дар Душанбео Самарқанд мешиноҳтам.

Минбаъд бо ин марди кушодҷеҳра ва лабонаш ҳамеша моили табассуму ҳуҷгуфткор борҳо дар мулоқоту маҷлисҳо ҳамсұбат шудаам. Бахусус, сұхбати мо дар рӯзҳои ҳамсояи адабони кишварҳои ҳавзаи Наврӯз, ки моҳи марта соли 2016 ба шарафи 25 солагии Истиклолияти Тоҷикистон дар Душанбе ба вуқӯй пайваста буд, хеле хотирмон аст.

Абдучабор Раҳмонзода баъди дар ҷонд ва ҷондҳои масъул ҳамчун Ректори Донишгоҳ, Вазири фарҳанг, Раиси радио ва телевизиони ҷумҳурий буданаш, ҳамон вакт Ёвари Президенти Тоҷикистон – Пешвои миллат, Ҷоноби Оли Эмомали Раҳмон буд.

Ҳанӯз ҳангоми қабули меҳмонон вай моро, ки аз Ўзбекистон дар ҳайати шоир Асад Гулзода аз Буҳоро, ҳодимони илмӣ аз Пажӯшишгоҳи шарқшиносии Ўзбекистон Шониёз Мӯсоев ва Файз Маҳмуд аз Тошканд ва бандон ӯстоди Доғонишишгоҳи давлатии Самарқанд ташриф оварда будем, дар меҳмонсарои "Авасто" қабул карда, ҳамоно хотирнишон кард, ки пагоҳ ман дар Коҳи Борбад бояд баромад намоям.

Рӯзи дигар вакте ки издиҳоми меҳмонону мизбонон вориди Коҳи Борбад шуданд, маро аз байнӣ гурӯҳи меҳмонони Ўзбекистонӣ даъват карда гуфт, ки ҷойи шумо дар раёсат аст. Ва ҳамин тавр ҳам шуду маро дар он маҷлиси пуршукӯҳ дар пахлуи Президенти Тоҷикистон дар раёсат нишаста аз минбар бо паёми наврӯзӣ ва таърифи Ҷоноби Оли баромад кардан насиб гардид....

(Давомаш дар саҳ.2.)

ДАР "ҲОЧАИКОН" СИҲАТГОҲИ "КАПА-ЮРТ" БУНЁД МЕШАВАД

Дар мавзеи "Ҳочаикон"-и ноҳияи Шеробод бо ҷалб намудани инвестияи ҳориҷӣ лоиҳаи бузургҷаҷми "Капа-юрт" амалӣ гардида, барои таъмин намудани аҳолӣ бо ҷойҳои нави кор ва табобати мардум бо роҳу усулҳои табии имкониятҳои васеъ ба вучуд меояд.

Маскани шифои "Ҳочаикон"-и ноҳияи Шеробод, ки дар бағали кӯҳи кони намак ҷойигир шудааст, дар ҳама мавсими сол, алалхусус, ба ҳору тобистон барои мардуми маҳалливи беरӯн аз он ҳамчун як маскани табобати ҳидмати босифат нишон дода, нафарони гирифтори ҳама гуна бемориҳои роҳи нафас ва шуш: дикки нафас (бронхиал астма), шамол-хӯрӣ шадид, инҷунин бемориҳои аллергиро самаранок табобат мекунад.

Инак, талаб ва зарурате ба вучуд омадааст, ки имкониятҳои маскани шифои мазкурро боз ҳам васеъ гардонида, аз ҷиҳати иқтисодӣ ва туризм низ ҳудудро ривоҷу равнавӣ диганд. Барои ин як қатор лоиҳаҳо ҳам барои беҳсозии шарти шароити табобат ва ҳам барои ривоҷ додани соҳаи иқтисод ва туризм амалӣ мегарданд. Яке аз ҳамин гуна лоиҳаҳо аз тарафи ММҶ "Капа-юрт" бо ҷалб намудани сармояни Ширката "Bizayla"-и Германия амалӣ мегардад, ки дар натиҷа шаҳарчай "Туризми саломатӣ" барои ме-

гардад. Қиммати умумии лоиҳаи мазкур 50 милион доллари амрикӣ буда, баъди пурра амалӣ шудани лоиҳа ҳудуди мазкур бешубҳа ба як маскани тамошобобу барқарорсозии саломатии мардум мубаддал мегардад.

Ҳокими вилоят Улугбек Қосимов бо муттасидиёну мутахассисони соҳа ба ин ҷо ташриф фармуда, бо ғаъబияти ММҶ "Капа-юрт" ва Ширката "Bizayla", бо рафти корҳои бунёдкорӣ, соҳтмони хонаҳои капсулашакли аз намак бунёдгардида, нуқтаҳои майишӣ-ҳидматрасонӣ ва корҳои минбаъд амалишаванд аз наздик шинос шуд.

Инчунин, дар ҷараёни аз назаргузаронии лоиҳаҳо бо ғаъబияти корҳонаи истехсолии "UZSALT" бренди, ки бо истехсоли намак машғул аст низ дидан намуда, барои боз ҳам беҳ намудани сифати маҳсулот, афзоиш додани ҳаҷми маҳсулот, содироти маҳсулот ва бисёр намудани намудҳои маҳсулот намак ба мутасаддиён тавсехои зарурӣ дода шуд.

Олим ПАНЧИЗОДА

Дар ҳар як гӯши дунё масалан дар Тоҷикистон Афғонистон, Эрону Озарбойҷон мавсии ё ҷойхое ҳурду бузург бо номи Дарбанд дучор мешавад. Аммо ҳангоме ки ин ном дар вилояти мо садо медиҳад, пеш аз ҳама ҳамон гӯши бостонӣ ва қадимаи воҳаи Сурхондарё – "Темир дарваза" (Дарвазаи оҳанин), яъне дехаи дилғиреби Дарбанди ноҳияи Бойсун ба ёд меояд.

Маҳз дар ҳамин макони зебо инсоне ба дунё омада, ба воя расидааст, ки бо амал, рафтор ва хидматхояш соҳиб иззату эҳтиром гардида, дар ашъораш номи дехаро ба унвони нисбаси худ интихоб намудааст ўстод Юсуф Вализода.

УСТОДИ УСТОДОН ЮСУФ ВАЛИЗОДА ДАРБАНДӢ ДАР ОСТОНАИ 90 -СОЛАГӢ

лизодаи Дарбандӣ мебошад. Бошандагони ин деха пурра ҳақ доранд, ки ӯстоди арҷманӣ Вализодаи Дарбандиро ба маъни том ӯстод ӯстодон бигӯянд. Номи ӯстод Юсуф Вализодаи Дарбандӣ дар ҳар кӯҷо, ки ба забон оварда шавад, табиист ки ҳамдехагонро ҳиссӣ ифтиҳор пайдо мешавад.

Бояд бигӯем, ки ҳар инсон бо "дунё" худ ба дунё меояд. Аммо ҷунун ки шоири бузург фармудааст:

Ҳеч қас аз пеши ҳуд ҷизе нашуд,

Ҳеч оҳан ҳанҷари тезе нашуд.

Ҳеч Мавлоно нашуд Мавлои Рӯм,

То мурди Шамси Табрезӣ нашуд.

Дар зимни ин шеър ва андешаи фалсафии шоир роҳи зиндагӣ ва ғаъబияти ӯстод Вализода комилан таҷассум ёфтааст.

Вақте бо ӯстод Вализода ҳамсұбат мешавем, аз суханони эшон эҳсос мекунем, ки бо чӣ муҳаббату миннатдорӣ аз ӯстодони собиқи ҳуд ёд мекунанд, ки ба ӯстод онҳо бо меҳру муҳабbat таълим додаанд. Барои расидан ба ин мартаба, ӯстод роҳҳои душвор ва машиқатҳои зиёдера пушти сар кардаанд. Мо низ ба он ақидаем, ки меҳру самимият ба Ватани азиз, мардуми нек, дӯстони саимӣ ва соҳибмӯрифати сабаби асосии ба ин мақом расидани ӯстод гардидааст.

Дар бораи фазилатҳои наҷиби ӯстод ҳар қадар бигӯем, кам аст. Пеш аз ҳама, бояд изҳор дошт, ки эшон дар ҳар масъалаҳо ҳозирчавонанд, ба ҳар кор бо масъулияти том муносибат мекунанд. Вақте шогирдон дар ҳалли мушкилот дар мемонанд, ӯстод қотеъона барҳоста, фикри рашванд ва роҳи ҳалли масъаларо бāен месозанд. Дар маҳфилҳои дӯстӣ ё ҷаласаҳои илмӣ, дар миёни шогирдон, ӯстод бо латоифу ҳунари зароғатгуй, шеърҳои зебо ва асқияҳои шавқовари ҳуд дар ҷамъомаду нишастҳо рӯҳ ва қайғияти тоза мебахшанд.

ӯстод аз рӯзҳои аввали таъсисёбии Маркази фарҳанги тоҷикони вилояти Сурхондарё ҳамчун узви ғаъволи Шӯрои маркази ғаъబияти мебаранд. Ҳар гоҳ тадбیرе, ҷамъомаде ё масъалае, ки ба марказ вобаста бошад, ӯстод ҳатман вақти ҳудро пайдо ҳард, ширкат меваҳанд. Ҳар вақте гӯем: "ӯстод, марҳамат, фикри ҳудро баён қунед", эшон дар суханонӣ хеле ҳозирчавоб ҳастанд – на танҳо як сухангуӣ оддӣ, балки суханваре, ки шунавандаро ба ҳуд ҷалб менамоянд ва мутаасир месозанд.. Ба гуфти ҳазрати Ҷомӣ:

Дар булӯрин садафи ҷарҳи ҳуҷӯ,

Нест зебо ғӯҳаре бех зи сухан.

Истеъоди суханвариро Ҳудованд ба ҳар кас надодааст ва бояд таъқид ҳард, ки ӯстод соҳиби ҷунун ҳунари нодир ҳастанд.

ӯстод Вализода дӯстдори адабиётанд: китобхонаи ғанӣ доранд; китобҳои зиёдера мутолият монамоянд; шеърҳои ҳуд, тарҷумоҳо ва навиштаҳои эшон дар муддати кӯтоҳ ба дилҳо роҳ мēбанд, қалъҳоро ба ҳаяҷон мөоранд ва рӯҳро тароват мебахшанд. Ҳусусан, вақте ӯстод шеърҳои муламмӣ, яъне шеъри «ширу шакар», дузабонаро меконанд, намояндагони ҳалҷӯ ва миллатҳои гуногун он шеърҳоро бо муҳабbat ва эҳтироми зиёд мепазиранд. Дар ҷорабинҳо, ки таҳти шири «Ўзбекистон – ҳонаи умумии мӯ» баргузор мегардад, суханҳои пурмаънӣ ва андешаҳои амиқи ӯстод ҳамчун сиёсатшиносӣ борикбин хеле арзишманд ва рӯҳбаландкунанда мебошанд.

(Давомаш дар саҳ.3.)

Таърихи башарият аз ҷоқеаю ҳодисаҳои байни миллиатҳо ҳеле бой аст. Бо мурӯри замон баъзе миллиатҳо ҳудро аз сари нав қашф мекунанд. Қавмҳое, ки маданияту фарҳанги муштарак доранд монанди ҳешу таборҳои наздик ва шарикони боэътимод баромад мекунанд. Имрӯзҳо ана ҳамин ҷуна фазои боваринок минтақаи Осиёи Марказиро фаро мегирад, ки боиси ҳурсандӣ мебошад.

Бояд гуфт, ки дар шароити ҷаҳонишавии қунунӣ, ҳамкории минтақаӣ ҷузъи муҳими низоми муносабатҳои байналмилалӣ, экстремизми динӣ, қоҷоқи маводи муҳаддир ва муҳочирияти гайриқонунӣ ба амнияти минтақаӣ таъсири манғӣ мерасонанд. Муборизаи муассир бо ин таҳдидҳо танҳо тавассути ҳамкорӣ ва мубодилаи иттилоот байни қишварҳо имконпазир аст.

Бояд гуфт, ки дар мақолаи Президенти Ӯзбекистон бо далел таъқид мешавад, ки “бе ҳалли масъалаҳои ҷаҳони Ӯзбекистон аз Афғонистон амнияти пойдори минтақа таъмин намегардад”. Ин ҳақиқат аст. Ҳарчанд Афғонистон аз минтақаи Осиёи Марказӣ берун аст, ваде як ҷузъи табиии он ҳисоб мейбад. Тинчиву осоиштагӣ дар замони қунунӣ бо банду баст кардани сарҳадҳо таъмин намешавад: он танҳо дар пояти ҳамоҳангӣ, ҳамкорӣ ва иртиботи иқтисодию иҷтимоӣ ба

ҲАМКОРИИ ҚИШВАРҲОИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ ӮМИЛИ СУЛҲ

рии қишварҳои Осиёи Марказӣ аҳамияти маҳсуси илмӣ ва таҳлилӣ дорад.

Осиёи Марказӣ бинобар мавқеи ҷуғрофӣ, заҳираҳои табии, иқтидори демографӣ, мероси таъриҳӣ ва фарҳангии ҳудоӣ дар фазои Авруосиё мақоми муҳимро ишғол мекунад. Пас аз ба даст овардани истиқлолият давлатҳои таркибии минтақа – Ӯзбекистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Тоҷикистон – дар баробари ташаккули давлатдории милли ҷазираи ҳамкории минтақаӣ доштанд. Дар зер мо қӯшиш мекунем, ки асосҳои таъриҳӣ, саамтҳои асосӣ ва таъсири ҳамкории байни қишварҳои Осиёи Марказиро ба сұлҳи минтақаӣ ва рушди устувор аз ҷиҳати илмӣ таҳлил кунем.

Минтақаи Осиёи Марказӣ аҳамияти бузурги геополитики дорад. Осиёи Марказӣ дар қисмати марказии қитъаи Авруосиё ҷойгир буда, минтақаи стратегии пайвасткунанда Шарқ ва Ғарб, Шимол ва Ҷануб мебошад. Ин минтақа аз ҷиҳати долонҳои нақлиётӣ ва логистики, заҳираҳои энергетики ва муносабатҳои тиҷоратии фаромарзӣ пулҳои наверо эҷод мекунанд, ки минтақаро бо танҳо бо ҳамдигар, балки бо бозорҳои ҷаҳонӣ низ мепайванданд. Консепсияи Осиёи Марказӣ 2040 барои тақвияти институционалии ин саамт ҳидмат мекунад. Ин равиши стратегӣ калиди суботи дарозмуддат аст.

Инчунин бояд зикр намуд, ки ҳамкории иқтисодӣ низ яке аз омилҳои муҳими рушди қишварҳои Осиёи Марказӣ мебошад. Тақсимоти заҳираҳои табии дар минтақа нобаробар аст, як қишивар аз заҳираҳои энергетики бой башад, дар ҳоле ки қишивари дигар ба заҳираҳои об ниёз дорад. Ин вазъияти зарурати баркарори кардани муносабатҳои мутақобилан судманди иқтисодиро ба миён меорад.

Дар ин замини рушди тиҷорати мутақобила, қоҳиши додани монеҳои гумрӯкӣ ва тарифӣ, таъсиси корҳонаҳои муштарак рушди иқтисодиро ҳавасманд мегардонанд. Нишондихандаҳои иқтисодӣ самараоники ҳамгириро дар минтақа ба таври возеҳ инъикос мекунанд. Ҳаминро ҳам бояд илова кард, ки маҷмӯи маҳсулоти дохилий дар 8 соли охир 2,5 маротиба тиҷорати мутақобила бошад, ду баробар ва сармоягузориҳои мутақобила 5,6 маротиба афзоиш ёфтанд, ки ин боиси ҳуҷнӯдӣ мебошад. Илова бар ин тиҷорати Ӯзбекистон бо қишиварҳои минтақа аз 2,4 миллиард доллар то 7,2 миллиард доллар афзоиш ёфтааст. Ин рақамҳо нишон медиҳанд, ки дар Осиёи Марказӣ як минтақаи нави иқтисодӣ ташаккул мейбад, ки бар пояти ҳамкорӣ, на бар робитаҳои анъанавии иқтисодӣ, асос ёфтааст.

Ҳамчунин, гурӯҳҳои муштараки забонӣ, арзишҳои динӣ ва уроғи одатҳо наздикӣ мутақобилай байни ҳалқҳоро таъмин кардаанд. Ин омилҳо то имрӯз низ асоси иҷтимоӣ ва ахлоқии ҳамкории минтақаӣ мебошанд.

Тағйироти бузургтарин дар Осиёи Марказӣ дар солҳои охир барқароршавии эътиමод ва ташаккули механизмиҳои муколама бидуни миёнчигарии беруна буд.

Бояд гуфт, ки дар мақолаи Президенти Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев бо номи “Осиёи Марказӣ” дар остонои даври “нав” доир ба саамтҳои устувори муносабатҳои минбаъдаи мамолики Осиёи Марказӣ фикру мулоҳизаҳои дақиқу мушаҳҳас байн гардидаанд. Ҳаминро ҳам илова кардан зарур ва пӯшида нест, ки дар даҳсаҳои охир дар ин минтақаҳо баҳсҳои сарҳадӣ, муаммоҳои нарасидани об, иҳтилоғи манғиатҳо ба назар мерасиданд. Аммо бояд таъқид намуд, ки дар панҷ-ҳашт соли охир, бо ифодай Президент Шавкат Мирзиёев, дар робита ва муносабатҳои байни давлатҳои минтақа “саҳифаи нав қушода шуд”. Ин минтақа аз сари нав бо мақсади барқарор намудани решоҳои таъриҳӣ, алоқаҳои ҳамсояғӣ ба ҳам омада, барои соҳтани ояндаи дурахшон, ки дар фазои он сұлҳи амонӣ пойдор мебошад, иқдомҳои устувор гузошт.

Тасдиқи пурраи марзҳо ва алатматгузории онҳо, ки яке аз аввалинҳо дар таърихи минтақа аст, тағйироти муҳими бузург ба ҳисоб меравад. Таъсиси се нуқтаи Ӯзбекистон – Қирғизистон – Тоҷикистон нишон медиҳад, ки Осиёи Марказӣ аз ҷиҳати сиёсӣ ҳамчун “минтақаи ягона” аз нав шакл мегирад. Аз соли 2017 ин воқеяни ба таври кулӣ тағиیر ёфт. Деворҳои рамзи воқеӣ аз миён гирифта шуданд ва дар айни ҳол мардуми Ӯзбекистон, Тоҷикистон ва Қирғизистон ба ҳамдигар бо рӯҳияни нав – бо ҳурсандиву ҳуҷнӯдӣ, тамқину оромӣ ва ҳисси ошнӣ аз гузаргоҳҳои марзу буҷо бе мамониат убർ мекунанд.

Ҳамкории сиёсӣ яке аз шарҳои асосии таъмини суботи минтақаӣ мебошад. Дар солҳои охир муколамаи байни роҳбарони қишиварҳои Осиёи Марказӣ тақвият ёфт, воҳӯриҳои мунтазам дар сатҳи баланд баргузор мешаванд. Ин раванд ба таҳқими фазои эътиමод ҳидмат мекунад.

Бояд тазаккур дод, ки сиёсати ҳалли осоиштаи масъалаҳои марзӣ, баҳсҳои ҳудудӣ ва мушқилоти фаромарзӣ эътиමолияти низоъҳоро дар минтақа қоҳши медиҳад ва ба таъмини амнияти умумӣ ҳидмат мекунад.

Минтақаи Осиёи Марказӣ ба як қатор таҳдидҳо

вучуд меояд.

Вазъияти дар Афғонистон низ Ӯмили ҳуҷнӯдӣ мебошад. Аз ин рӯ, таҳияи мавқеи муштарак байни қишиварҳои минтақа оид ба масъалаҳои марбут ба ин қишивар барои таъмини субот ҳидмат ҳоҳад кард.

Идеяи Шавкат Мирзиёев дар бораи татбиқи “Доирӣ Трансафғонӣ” пайванди ҳамгириони иқтисодӣ як дурнаморо талаб мекунад. Долони Транс-Афғонистон, шабакаҳои роҳ ва роҳи оҳан ва минтақаҳои тиҷоратии фаромарзӣ пулҳои наверо эҷод мекунанд, ки минтақаро бо танҳо бо ҳамдигар, балки бо бозорҳои ҷаҳонӣ низ мепайванданд. Консепсияи Осиёи Марказӣ 2040 барои тақвияти институционалии ин саамт ҳидмат мекунад. Ин равиши стратегӣ калиди суботи дарозмуддат аст.

Инчунин бояд зикр намуд, ки ҳамкории иқтисодӣ низ яке аз омилҳои муҳими рушди қишиварҳои Осиёи Марказӣ мебошад. Тақсимоти заҳираҳои табии дар минтақа нобаробар аст, як қишивар аз заҳираҳои энергетики бой башад, дар ҳоле ки қишивари дигар ба заҳираҳои об ниёз дорад. Ин вазъияти зарурати баркарори кардани муносабатҳои мутақобилан судманди иқтисодиро ба миён меорад.

Дар ин замини рушди тиҷорати мутақобила, қоҳиши додани монеҳои гумрӯкӣ ва тарифӣ, таъсиси корҳонаҳои муштарак рушди иқтисодиро ҳавасманд мегардонанд. Нишондихандаҳои иқтисодӣ самараоники ҳамгириро дар минтақа ба таври возеҳ инъикос мекунанд. Ҳаминро ҳам бояд илова кард, ки маҷмӯи маҳсулоти дохилий дар 8 соли охир 2,5 маротиба тиҷорати мутақобила бошад, ду баробар ва сармоягузориҳои мутақобила 5,6 маротиба афзоиш ёфтанд, ки ин боиси ҳуҷнӯдӣ мебошад. Илова бар ин тиҷорати Ӯзбекистон бо қишиварҳои минтақа аз 2,4 миллиард доллар то 7,2 миллиард доллар афзоиш ёфтааст. Ин рақамҳо нишон медиҳанд, ки дар Осиёи Марказӣ як минтақаи нави иқтисодӣ ташаккул мейбад, ки бар пояти ҳамкорӣ, на бар робитаҳои анъанавии иқтисодӣ, асос ёфтааст.

Ҳамчунин, рушди инфрасоҳтори нақлиётӣ имкон медиҳад, ки минтақа ба бозорҳои байналмилалӣ ворид шавад.

Масъалаи об ва энергетика яке аз мушқилоти муҳимтарини Осиёи Марказӣ мебошад. Созишномаҳо байни қишиварҳои ҳавзаи Амударё ва Сирдарё ба суботи минтақаӣ таъсири мустақим мерасонанд. Истифодаи оқилюна ва одилонаи ин заҳираҳои равиши илмӣ асосири талаб мекунад.

Механизмиҳо, ки бо назардошти манғиатҳои мутақобила таҳия шудаанд, барои таъмини суботи қишиварӣ, энергетика ва муҳити зист ҳидмат мекунанд.

Яке аз саамтҳои муҳими ҳамкории минтақаӣ соҳаи баҳаршӯстона ва ҷанбаҳои муҳими консепсияи «Осиёи Марказӣ Нав» мебошад, ки бар пояти наздикӣ фарҳангӣ, таърихи муштарак, забон ва арзишҳои ташаккул мейбад.

Ҳамкорӣ дар соҳаҳои маориф, илм, фарҳанг ва саёҳӣ ҳамдигарҳои байни ҳалқҳо тақвият мебошад. Тадқиготи илмӣ, мубодилаи академӣ ва барномаҳои муштараки таълими иқтидори зеҳниро афзоиш медиҳанд. Асоси назариявии ин равандҳо модели “кудрати нарм”-и ҳамгириони минтақаӣ мебошад. Ин як ҳақиқати таъриҳӣ аст, ки ҳамгириони аврупоӣ аз ин равандҳо оғоз ёфтааст.

Дар қишиварҳои Осиёи Марказӣ фоизи баланди ҷавонон мавҷуд аст ва онҳо дар рушди ояндаи минтақа қаҳқиҳаи ҳалқунанда мебозанд. Ташаккул фарҳангӣ ҳамкорӣ байни ҷавонон, ҷалби онҳо ба лоиҳаҳои минтақаӣ рушди устуворро таъмин мекунад.

Бо ҷиҳати ҳуҷнӯдӣ гуфтан мумкин аст, ки имрӯзҳо Осиёи Марказӣ дар остонои эҳё ва рушду тавссеаи нав, дар зинаҳои нави барқарории ҳамдустӣ қарор дорад. Ҳар минтақае, ки дар он суботу барқарорӣ ва эътиමодӣ пойдор мегардад, ба рушди устувор нойи мешавад, сармояи бештар ҷалб менамояд. Ҳар чомеае, ки ба ҳамсояғони наздикӣ қариби ҳудоӣ дастӣ дӯстиву ҳамбастагиро бо муҳаббат ва самимият дароз мекунад, бе ҳеч шаку шубҳа ояндаи равшан ба даст меорад.

Сайёра ҶАМОЛИДДИНОВА,
устоди кафедраи педагогикии Донишгоҳи
давлатии омӯзгории Ҷирчик

ТАҚДИРИ ҲЕЧ ҚАС ЧУНИН ТАБО҆Д!

Устод ва раҳбари синфамон, муаллими замон ва адабиёти тоҷик – Фирдавс Сафаркулов ба дарси навбатӣ даромаданду ба мо – шогирдон баъди пурсидани супориши ҳонагӣ таъқид намуданд, ки имрӯз аз мавзӯи озод иншо мегависед. Устод иловатан изофа ҳам намуданд, ки мавзӯй дилҳоҳатонро интиҳоб намуда иншо мегависед. Аз ин супориши устод ба мо имконият пайдо шуд, ки дар мавзӯй дилҳоҳ иншо мегависем. Инак, ман мақсад намудам, ки дар бораи падари марҳумам – Темур Нормуродов иншо мегависам. Сараввал бисёр меҳостам, ки тақдирӣ ҳеч як ҳамсолам мисли ман номуруд нашаваду ҳеч як ҷавон аз падар барвакт маҳрум нағардад. Ман падарҷонамро хело дӯст медоштам. Ҷорӣ сол қабл аз ин, ки ман он вақт дар синфи сеъом меҳондам падарам падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Ҳар бораи падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Сараввал бисёр меҳостам, ки тақдирӣ ҳеч як ҳамсолам мисли ман номуруд нашаваду ҳеч як ҷавон аз падар барвакт маҳрум нағардад. Ман падарҷонамро хело дӯст медоштам. Ҷорӣ сол қабл аз ин, ки ман он вақт дар синфи сеъом меҳондам падарам падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Ҳар бораи падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Сараввал бисёр меҳостам, ки тақдирӣ ҳеч як ҳамсолам мисли ман номуруд нашаваду ҳеч як ҷавон аз падар барвакт маҳрум нағардад. Ман падарҷонамро хело дӯст медоштам. Ҷорӣ сол қабл аз ин, ки ман он вақт дар синфи сеъом меҳондам падарам падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Ҳар бораи падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Сараввал бисёр меҳостам, ки тақдирӣ ҳеч як ҳамсолам мисли ман номуруд нашаваду ҳеч як ҷавон аз падар барвакт маҳрум нағардад. Ман падарҷонамро хело дӯст медоштам. Ҷорӣ сол қабл аз ин, ки ман он вақт дар синфи сеъом меҳондам падарам падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Ҳар бораи падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам. Сараввал бисёр меҳостам, ки тақдирӣ ҳеч як ҳамсолам мисли ман номуруд нашаваду ҳеч як ҷавон аз падар барвакт маҳрум нағардад. Ман падарҷонамро хело дӯст медоштам. Ҷорӣ сол қабл аз ин, ки ман он вақт дар синфи сеъом меҳондам падарам падаронро аз ҳамон ҳамон ҳамон мурӯд мегависам.